

Πανεπιστήμιο Κύπρου

Τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών

ΗΜΥ 421 Ευφυή Συστήματα Διδάσκων: Δρ. Στέλιος Τιμοθέου

2η Σειρά Ασκήσεων

Ημερομηνία παράδοσης: 08/11/2022

- **I.** Έστω ότι τα \mathcal{X}_0 και \mathcal{X}_1 είναι δύο σύνολα σημείων στον Ευκλείδειο χώρο N διαστάσεων. Τότε τα \mathcal{X}_0 και \mathcal{X}_1 είναι γραμμικά διαχωρίσιμα αν υπάρχουν N πραγματικοί αριθμοί $w_1,...,w_N$ ώστε για κάθε σημείο $\mathbf{x} \in \mathcal{X}_0$ να ισχύει $\sum_{i=1}^N w_i x_i < -\epsilon$ και για κάθε σημείο $\mathbf{y} \in \mathcal{X}_1$ να ισχύει $\sum_{i=1}^N w_i y_i > \epsilon$. Θεωρώντας ότι τα σύνολα σημείων \mathcal{X}_0 και \mathcal{X}_1 στο αρχείο dataLinearSeparability mat είναι γραμμικά διαχωρίσιμα για $\epsilon = 10^{-3}$, να βρείτε ένα διάνυσμα $w_1,...,w_N$ που πετυχαίνει αυτό το διαχωρισμό.
 - a. Να μοντελοποιήσετε και να επιλύσετε το πρόβλημα με χρήση γραμμικού προγραμματισμού. (15 μονάδες)
 - b. Να επιλύσετε το πρόβλημα με υλοποίηση του αλγορίθμου ταξινόμησης δύο γραμμικών κλάσεων δεδομένων με βάση το μοντέλο Rosenblatt's perceptron. (10 μονάδες)
- ΙΙ. Να αναπτύξετε ένα εξομοιωτή για τεχνητά νευρωνικά δίκτυα (ΤΝΔ) στον οποίο να υλοποιείτε το βασικός αλγόριθμος backpropagation για πολύ-επίπεδα δίκτυα πρόσθια τροφοδότησης (multilayer feedforward neural networks). (30 μονάδες)

Ο εξομοιωτής θα πρέπει να υποστηρίζει τις ακόλουθες λειτουργίες:

- 1. Δυνατότητα επιλογής των πιο κάτω παραμέτρων που σχετίζονται με τον εξομοιωτή:
 - α. αριθμός κρυφών επιπέδων και νευρώνων σε κάθε επίπεδο, (3 μονάδες)
 - b. σταθερά μάθησης (learning constant), (3 μονάδες)
 - c. είδος συνάρτησης ενεργοποίησης για κάθε νευρώνα (γραμμική, σιγμοειδής (sigmoid) και υπερβολική εφαπτομένη (hyperbolic tangent)). (4 μονάδες)
- 2. Κατάλληλη κανονικοποίηση (normalization) των παραδειγμάτων εκπαίδευσης (training examples) ώστε ο μέσος όρος και η διακύμανση της κάθε εισόδου να είναι 0 και 1 αντίστοιχα. (5 μονάδες)
- **3.** Δυνατότητα επιλογής συγκεκριμένου ποσοστού από τα διαθέσιμα δεδομένα για την μάθηση (training), την επικύρωση (validation) και τον έλεγχο (testing). (**5 μονάδες**)
- **4.** Δυνατότητα παρακολούθησης της επίδοσης ενός εκπαιδευόμενου TNΔ μέσω της επίδειξης του κόστους εκπαίδευσης $E_{av}(\mathbf{W})$ για τα training and validation sets ως συνάρτηση του αριθμού επαναλήψεων. (**5 μονάδες**)
- ΙΙΙ. Χρησιμοποιώντας τον εξομοιωτή, να μελετηθεί η δυνατότητα μάθησης του αναπτυγμένου εξομοιωτή στα ακόλουθα προβλήματα:
 - 1. Ταξινόμηση δύο τάξεων για συνθετικά δεδομένα (διαχωρίσιμες τάξεις).

(Βαρύτητα 13%)

2. Ταξινόμηση δύο τάξεων για συνθετικά δεδομένα με θόρυβο (μη διαχωρίσιμες τάξεις). (Βαρύτητα 7%)

Συγκεκριμένα για κάθε ένα από τα πιο πάνω προβλήματα να δείξετε:

- α) το ακριβές μοντέλο ΤΝΔ που χρησιμοποιήσατε και όλες τις τιμές των παραμέτρων,
- b) την γραφική παράσταση του κόστους εκπαίδευσης $E_{av}(\mathbf{W})$ ως συνάρτηση του αριθμού επαναλήψεων,
- c) το Confusion Matrix καθώς και τις τιμές των μετρικών Accuracy, Precision, Sensitivity και F1-score για τα δεδομένα εκπαίδευσης (training), επικύρωσης (validation) και ελέγχου (testing).

Σημείωση: Τα δεδομένα εκπαίδευσης και ελέγχου (training and testing sets) για το πρόβλημα ΙΙΙ.**i**, $i=\{1,2\}$, έχουν ονόματα trainingSeti.dat και testingSeti.dat αντίστοιχα.